

ด่วนมาก

ที่ กค 0900/ ๖๒๕๐



กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท. 10400

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 866 ๖๖ ๗4
วันที่ 7 เม.ย. 2548 1351

๔ กุมภาพันธ์ 2548

เรื่อง การเตรียมการเพื่อออกกฎหมายได้ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง 1. หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0503/17771 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2547 เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ.

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2531

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ.

2. ร่างกฎหมาย เรื่อง การออก การโอน การวางหลักประกัน และการจำหน่ายตราสารหนี้
พ.ศ.

3. ร่างกฎหมาย เรื่อง ธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้าง
หนี้สาธารณะ พ.ศ.

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ.

และได้นำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรตามขั้นตอนการออกกฎหมาย ซึ่งต่อมารัฐสภาได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2547 ปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง 1 นั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า

1. ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ได้กำหนดให้กระทรวงการคลังจะต้องมีการตราอนุบัญญัติอันเป็นการรองรับการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ (1) การออก การโอน การวางหลักประกัน และการจำหน่ายตราสารหนี้ภายในประเทศ (2) การจัดทำธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ และ (3) การกู้เงิน การให้กู้ต่อ และการค้ำประกันของกระทรวงการคลัง ซึ่งรวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน และการออกและจัดจำหน่ายตราสารหนี้

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ ในส่วนของหลักเกณฑ์ตามนัยข้อ (3) ได้กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะให้คำแนะนำ และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

2. ในการดำเนินการตามข้อ 1. กระทรวงการคลังได้ยกร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนี้

2.1 ร่างกฎกระทรวง เรื่อง การออก การโอน การวางหลักประกัน และการจำนำตราสารหนี้

เป็นการออกกฎกระทรวงตามความในมาตรา 5 และมาตรา 11 อันเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกู้เงินโดยวิธีการออกตราสารหนี้ในประเทศของกระทรวงการคลัง อันได้แก่ ตัวเงินคลัง พันธบัตร และตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งได้นำเอาวิธีการ รูปแบบ และขั้นตอนการประมูล การจัดสรร การชำระราคา และเงื่อนไขอื่นๆ ที่กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลังทุกครั้งที่ทำการกู้เงินโดยการออกตราสารหนี้มารวบรวม และจัดทำหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานในกฎกระทรวง ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

2.2 ร่างกฎกระทรวง เรื่อง ธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้

สาธารณะ

เป็นการออกกฎกระทรวงตามความในมาตรา 5 และ 14 ซึ่งกล่าวถึงธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้ ตามภาวะตลาดปัจจุบัน ได้แก่ การทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า (Forward Contract) สัญญาล่วงหน้าเงินตรา (Future Contract) สัญญาอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้า (Forward Rate Agreement) สัญญาอัตราดอกเบี้ยแคป (Interest Rate Caps) สัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์ (Interest Rate Floors) สัญญาอัตราดอกเบี้ยคอลลาร์ (Interest Rate Collars) สัญญาตราสารสิทธิในเงินตรา (Currency Options) รวมถึงเครื่องมือทางการเงินที่มีใช้กันโดยทั่วไป ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

2.3 ร่างกฎกระทรวง เรื่อง หลักเกณฑ์การกู้เงินเพื่อให้กู้ต่อและการค้ำประกันของกระทรวงการคลัง

เป็นการออกกฎกระทรวงตามความในมาตรา 5, 25, 26, 27, 29 และ 35 (3) ประกอบกับ มาตรา 35 (4) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะเสนอคำแนะนำในการตรา กฎกระทรวงตามนัยมาตราดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์การกู้เงินและค้ำประกันหรือการให้กู้ต่อ การชำระหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน การออก และการจัดการตราสารหนี้ ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินภาครัฐ ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ดังนั้น

ร่างกฎกระทรวงดังกล่าว จึงต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี ในขั้นนี้ อยู่ในระหว่างการเตรียมการประชุมคณะกรรมการฯ ซึ่งกระทรวงการคลังจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรกต่อไป

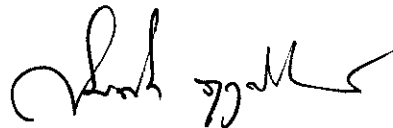
กระทรวงการคลังใคร่ขอเรียนชี้แจงความเห็นเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

(1) การยกร่างกฎกระทรวงตามนัยข้อ 2.1 นอกจากจะเป็นการปรับปรุงวิธีการ รูปแบบ และขั้นตอนการประมูล การจัดสรร และการชำระราคา ซึ่งรวมทั้งการรับฝากตราสารหนี้ และเงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นมาตรฐาน และสอดคล้องกับระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ของประเทศแล้ว ยังเป็นการลดความซ้ำซ้อนและเวลาในการทำงานด้วย สำหรับการยกร่างกฎหมายตามนัยข้อ 2.2 เป็นการประกาศให้ทราบว่านวัตกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการหนี้สาธารณะในปัจจุบันมีธุรกรรมอะไรบ้าง

(2) การเตรียมการรองรับการปฏิบัติตามกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะที่จะประกาศใช้ ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2531 ดังปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง 2 ซึ่งได้กำหนดว่า “เมื่อส่วนราชการใดได้เสนอร่างพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัตินั้นได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรหรือเชื่อว่าจะผ่านสภาผู้แทนราษฎรไปได้ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดผู้มีหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินั้น เตรียมการล่วงหน้าไว้ เช่น จะต้องตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศใด ก็ให้ดำเนินการเป็นไปโดยด่วน เพื่อจะได้ประกาศราชกิจจานุเบกษาพร้อมกับพระราชบัญญัตินั้น หรือในสัปดาห์ถัดไป” จึงเห็นควรนำเสนอร่างกฎกระทรวงตามข้อ 2.1 และ 2.2 เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ พร้อมนี้กระทรวงการคลังได้ส่งร่างกฎกระทรวงดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาเป็นการล่วงหน้าด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงตามนัยข้อ 2.1 และ 2.2 ในโอกาสแรกต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ



(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

กลุ่มงานกฎหมาย

โทร. 0 2265 8050 ต่อ 715

โทรสาร. 0 2273 9109

www.pdmo.mof.go.th

เป็นกฎหมาย

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การบริหารหนี้สาธารณะ

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติตัวเงินคั่ง พุทธศักราช ๒๔๘๗

(๒) พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๙

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

(๓) พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๙

(๔) พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๙

(๕) พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากรัฐบาลต่างประเทศเพื่อจัดซื้อ

ยุทโธปกรณ์ทางทหาร พ.ศ. ๒๕๒๔

(๖) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังปรับโครงสร้างเงินกู้ต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๕๒๘

(๗) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ

พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หนี้สาธารณะ” หมายความว่า หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้ หรือหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยกระทรวง การคลังมิได้ค้ำประกัน

“การบริหารหนี้สาธารณะ” หมายความว่า การก่อหนี้โดยการกู้หรือการค้ำประกัน การชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหนี้สาธารณะ

“การค้ำประกัน” หมายความว่า ความรวมถึงการอาวัลตัวเงินด้วย

“ตราสารหนี้” หมายความว่า ตัวเงินคลัง ตัวสัญญาใช้เงิน พันธบัตรและตราสารอื่น ที่มีผลก่อให้เกิดหนี้ตามที่คณะกรรมการกำหนด และให้หมายความรวมถึงตราสารหนี้ที่ออกในระบบ ไร้ใบตราสารด้วย

“ตัวเงินคลัง” หมายความว่า เอกสารการก่อหนี้ผูกพันระยะสั้นที่กระทรวงการคลัง เป็นผู้ออก โดยมีอายุนับแต่วันที่ออกไม่เกินสิบสองเดือน

“ตัวสัญญาใช้เงิน” หมายความว่า ตัวสัญญาใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“พันธบัตร” หมายความว่า เอกสารการก่อหนี้ผูกพันระยะยาวที่มีอายุนับแต่วันที่ออก ตั้งแต่สิบสองเดือนขึ้นไป

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีชื่อเรียก อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาล และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ

"หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ" หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ

"องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

(ก) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐ ซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(ข) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(ค) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจตาม (ก) หรือ (ข) หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ โดยให้คำนวณเฉพาะทุนตามสัดส่วนที่เป็นของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น

"สถาบันการเงินภาครัฐ" หมายความว่า สถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การบริหารหนี้สาธารณะให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจในการกู้เงินหรือค้ำประกันในนามรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยแต่ผู้เดียว โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๘ หน่วยงานของรัฐนอกจากกระทรวงการคลังจะกู้เงินหรือค้ำประกันมิได้ เว้นแต่ มีกฎหมายให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ

มาตรา ๙ รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่นิติบุคคล หากมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อใช้ดำเนินกิจการให้ กระทรวงเจ้าสังกัดมีอำนาจกู้ให้ได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี แต่ถ้าเป็นการกู้เงินเพื่อการลงทุน รัฐวิสาหกิจนั้นจะต้องเสนอแผนงานลงทุนให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน ทั้งนี้ หากเป็นการกู้เงินเกินห้าสิบล้านบาท จะต้องได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรีด้วย

เงินที่ได้รับจากการกู้เงินตามมาตรานี้ ให้จ่ายแก่รัฐวิสาหกิจนั้นเพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ได้ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

มาตรา ๑๐ การกู้เงินตามพระราชบัญญัตินี้จะทำเป็นสัญญาหรือออกตราสารหนี้หรือวิธีการอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง กระทรวงการคลังจะกู้จากหรือผ่านบุคคลอื่นใดที่มีไม่ใช่ผู้ให้กู้ โดยตรงไม่ได้ เว้นแต่การกู้เงินโดยการออกตราสารหนี้ กระทรวงการคลังจะจำหน่ายตราสารหนี้ผ่านผู้จัดจำหน่ายก็ได้

การกู้เงินโดยวิธีการออกตราสารหนี้ ให้ออกได้ตามจำนวนเงิน ระยะเวลาและวิธีการออกตราสารหนี้ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ การออกตราสารหนี้ในประเทศ รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือบุคคลอื่นจัดจำหน่ายก็ได้

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง การออกตราสารหนี้ การซื้อขายตราสารหนี้ การโอนตราสารหนี้ การใช้ตราสารหนี้เป็นหลักประกัน โดยส่งมอบหรือไม่ต้องส่งมอบใบตราสาร การบังคับหลักประกัน การมอบหมายให้บุคคลจัดจำหน่าย ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยจำนำแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ เว้นแต่กฎกระทรวงจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจลงนามในสัญญากู้ หนังสือหรือสัญญาค้ำประกัน หรือตราสารหนี้ แต่ในกรณีที่เป็นการมอบหมายให้มีอำนาจลงนามในตราสารหนี้ ต้องประกาศการมอบหมายนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ เงินต้น ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน การออกและจัดการตราสารหนี้ ให้จ่ายจากเงินที่ตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี เว้นแต่ในกรณีของตั๋วเงินคลังหรือเป็นกรณีที่กฎหมายว่าด้วยเงินคลังอนุญาตให้จ่ายจากเงินคลัง จะจ่ายจากเงินคลังก็ได้

มาตรา ๑๔ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ โดยดำเนินการกู้เงิน รายใหม่เพื่อชำระหนี้เดิม แปลงหนี้ ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ขยายระยะเวลาชำระหนี้ ต่ออายุ ซื้อคืน หรือไถ่ถอนตราสารหนี้ของรัฐบาล หรือทำธุรกรรมทางการเงินอื่น ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลังอาจชำระหนี้แทนรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินภาครัฐได้ และเมื่อกระทรวงการคลังได้ชำระหนี้แล้ว ให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นหนี้กระทรวงการคลังตามจำนวนเงินที่กระทรวงการคลังได้ชำระ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๑๖ ในการกู้เงินแต่ละครั้ง ให้กระทรวงการคลังประกาศแหล่งเงินกู้ สกุลเงินกู้ จำนวนเงินกู้ การคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท อัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย ค่าส่วนลด ระยะเวลาการชำระเงินต้นคืน วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ เงื่อนไข วิธีการและสาระสำคัญอื่นใดตามที่ จำเป็นในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ทำสัญญากู้หรือออกตราสารหนี้ แล้วแต่กรณี

ภายในหกสิบวันหลังจากวันสิ้นเดือนมีนาคมและเดือนกันยายนของทุกปีให้กระทรวง การคลังสรุปรายงานสถานะของหนี้สาธารณะและประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยรายงานดังกล่าว ต้องแสดงหนี้สาธารณะที่เกิดจากการกู้เงินและค่าประกัน ณ วันสิ้นเดือนดังกล่าว รวมทั้งรายการ การกู้เงินและการค้าประกันที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคม และเดือนเมษายนถึงเดือนกันยายนตามลำดับ

มาตรา ๑๗ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้กระทรวงการคลังรายงาน การกู้เงินและการค้าประกันที่กระทำในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วให้รัฐสภาทราบ โดยรายงานดังกล่าวอย่างน้อย ต้องระบุรายละเอียดของการกู้เงินและการค้าประกัน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับ

มาตรา ๑๘ การคำนวณเงินตราต่างประเทศสกุลใดเป็นเงินบาท ให้คำนวณตามอัตรา แลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยในวันที่ทำสัญญากู้ สัญญาค้าประกัน หรือออกตราสารหนี้ แต่ในรายงานตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว ณ วันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคมหรือเดือนกันยายน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดกู้เงินโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือกฎหมายอื่นใด โดยมีใช่เป็นการกู้เงินจากกระทรวง การคลัง ห้ามมิให้กระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐเข้ารับผิดชอบหรือค้ำประกันหนี้นั้นหรือ ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเงินกู้ดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการกู้เงินของหน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐด้วยโดย
อนุโลม

หมวด ๒
หน้าที่รัฐบาลกู้

มาตรา ๒๐ ให้กระทรวงการคลังกู้เงินได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้
- (๒) พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- (๓) ปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ
- (๔) ให้หน่วยงานอื่นกู้ต่อ

เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศที่ได้รับจากการกู้เงินตาม (๒) ถึง (๔)ให้นำไปใช้ได้ตาม วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน หรือตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

มาตรา ๒๑ การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ ในปีงบประมาณหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังกู้เป็นเงินบาทไม่เกินวงเงิน

- (๑) ร้อยละยี่สิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นและงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม และ
- (๒) ร้อยละแปดสิบของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนเงินต้น

มาตรา ๒๒ การกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้กระทำได้เมื่อมีความจำเป็นต้อง ใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและต้องให้เป็นเงินตราต่างประเทศ หรือจำเป็นต้อง กู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของประเทศ โดยให้กระทรวงการคลังกู้เป็นเงินตราต่างประเทศ ได้ไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

การกู้เงินตามวรรคหนึ่งให้กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้เงินอย่างชัดเจนและเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ในการกู้เงินตามมาตรา ๒๒ ถ้าภาวะตลาดการเงินในประเทศเอื้ออำนวย และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการเงิน การคลัง และตลาดทุน กระทรวงการคลังโดยอนุมัติ คณะรัฐมนตรีอาจกู้เป็นเงินบาทแทนการกู้เงินตราต่างประเทศก็ได้

มาตรา ๒๔ การกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ ให้กระทำได้เฉพาะเพื่อเป็นการประหยัด ลดความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยน หรือกระจายภาระการชำระหนี้ โดยให้กระทรวงการคลังดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กู้เงินเพื่อชำระหนี้เงินกู้ของกระทรวงการคลังไม่เกินจำนวนเงินกู้ที่ยังค้างชำระ หรือ

(๒) กู้เงินเพื่อชำระหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันไม่เกินจำนวนเงินที่ยังมีภาระการค้ำประกันอยู่

เงินกู้ตาม (๒) ให้นับรวมในวงเงินตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกู้เงินรายใหม่เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ที่เป็นเงินบาท ให้กู้เป็นเงินบาทเท่านั้น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกู้เงินที่มีระยะเวลาการชำระหนี้เกินสิบสองเดือน ให้รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐมีความจำเป็นต้องใช้เงินตราต่างประเทศ สำหรับโครงการหรือแผนงานที่รัฐบาลเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และหากกระทรวงการคลังเป็นผู้กู้ และนำมาให้หน่วยงานดังกล่าวกู้ต่อไปจะเป็นการประหยัดและทำให้การบริหารหนี้สาธารณะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินเป็นเงินตราต่างประเทศเพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวกู้ต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง ให้นับรวมในวงเงินตามมาตรา ๒๒

มาตรา ๒๖ กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมการชำระหนี้แทนตามมาตรา ๑๕ หรือการให้กู้ต่อตามมาตรา ๒๕ ได้ในอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓

หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน

มาตรา ๒๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจค้ำประกันการชำระหนี้ของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐ โดยจะค้ำประกันเต็มจำนวนหรือแต่บางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๘ ในปีงบประมาณหนึ่ง กระทรวงการคลังจะค้าประกันได้ไม่เกินร้อยละสิบ
ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

มาตรา ๒๙ หลักเกณฑ์ และกรอบวงเงินที่กระทรวงการคลังจะค้าประกันหรือให้กู้ต่อ
แก่รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

กระทรวงการคลังจะค้าประกันหรือให้กู้ต่อแก่รัฐวิสาหกิจใดที่มีได้ประกอบกิจการอันเป็น
สาธารณูปโภคและมีผลประกอบการขาดทุนติดต่อกันเกินสามปีไม่ได้ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้
ยุบเลิกรัฐวิสาหกิจนั้น และเป็นการค้าประกันหรือให้กู้ต่อแก่รัฐวิสาหกิจนั้นในระหว่างการดำเนินการเพื่อ
ยุบเลิก

มาตรา ๓๐ กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้าประกันหรือ
ค่าธรรมเนียมอื่นใดได้ในอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

คณะกรรมการนโยบายและกำกับกับการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๓๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการนโยบายและกำกับการ
บริหารหนี้สาธารณะ" ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังคนหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ
ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการ
สำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมบัญชีกลางและผู้ว่าการธนาคาร
แห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสามคน
เป็นกรรมการ

ให้ผู้ช่วยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นกรรมการและเลขานุการ และบุคคลอื่น
ไม่เกินสองคนซึ่งคณะกรรมการกำหนดเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทางด้านการเงิน การคลัง การบริหารหนี้สาธารณะ การงบประมาณหรือกฎหมาย และต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้นคณาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่

ในพรรคการเมือง

- (๔) ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๓๒ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการขึ้นใหม่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกิน สองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือไม่สุจริตหรือบกพร่องต่อ

หน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้

กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคสาม

มาตรา ๓๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานสถานะของหนี้สาธารณะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภาภายหลังการเข้ารับหน้าที่

(๒) เสนอแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณและการปรับเปลี่ยนแผนดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๓) จัดทำหลักเกณฑ์ในการกู้เงิน การค้าประกัน การชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะรวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน การออกและจัดการตราสารหนี้ ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินภาครัฐยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

(๔) เสนอคำแนะนำในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๓๖ ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์โครงสร้างหนี้สาธารณะ ตลอดจนหนี้ของ รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงินและสถาบันการเงินภาครัฐที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้าประกัน รวมถึงรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณการความต้องการเงินของภาครัฐและการบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารหนี้สาธารณะ ตลอดจนการจัดการกู้เงินเพื่อสำรองเงินคงคลัง การเบิกจ่ายเงินกู้และการชำระหนี้

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ติดตามการปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ผูกพันกับแหล่งเงินทุน และประเมินผลการดำเนินงานที่ใช้จ่ายเงินกู้

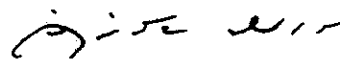
(๕) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อการกู้เงิน การให้กู้เงิน การค้าประกัน และการปรับโครงสร้างหนี้ที่กระทรวงการคลังกระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....
.....
ถูกต้องตามมติของรัฐสภา



(นายสิทธิชัย พิมเสน)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการออก การโอน การวางหลักประกัน
และการจำนำตราสารหนี้
พ.ศ.

หลักการ

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกู้เงินโดยวิธีการออกตราสารหนี้ในประเทศของกระทรวงการคลัง อันได้แก่ ตัวเงินคลัง พันธบัตร และตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งได้นำเอาวิธีการ รูปแบบ และขั้นตอนการประมูล การจัดสรร การชำระราคา และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลังทุกครั้ง ที่ทำการกู้เงินโดยการออกตราสารมารวบรวมและจัดทำหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานในกฎกระทรวง พร้อมทั้ง เพิ่มบทบาทของศูนย์รับฝาก เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ ฉบับที่ ๒ ในการทำหน้าที่ เป็นศูนย์กลางให้บริการรับฝากตราสารหนี้ด้วย

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ บัญญัติให้ การออกตราสารหนี้ การซื้อขายตราสารหนี้ การโอนตราสารหนี้ การใช้ตราสารหนี้เป็นหลักประกัน โดยส่งมอบ หรือไม่ต้องส่งมอบใบตราสาร การบังคับหลักประกัน การมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดจำหน่าย ให้เป็นไป ตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้โดยมิให้นำบทบัญญัติว่าด้วยจำนำ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ เว้นแต่กฎกระทรวงจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น จึงจำเป็นต้อง ออกกฎกระทรวงนี้

ร่าง
กฎกระทรวง
ว่าด้วยการออก การโอน การวางหลักประกัน และการจำหน่ายตราสารหนี้
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นสมควรตรากฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ตราสารหนี้” หมายความว่า ตัวเงินคลัง ตัวสัญญาใช้เงิน พันธบัตรและตราสารอื่นที่มีผลก่อให้เกิดหนี้ตามที่คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะกำหนด และให้หมายความรวมถึงตราสารหนี้ที่ออกในระบบไร้ใบตราสารด้วย

“ตัวเงินคลัง” หมายความว่า เอกสารการก่อหนี้ผูกพันระยะสั้นที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ออก โดยมีอายุนับแต่วันที่ออกไม่เกินสิบสองเดือน

“ตัวสัญญาใช้เงิน” หมายความว่า ตัวสัญญาใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“พันธบัตรรัฐบาล” หมายความว่า เอกสารการก่อหนี้ผูกพันระยะยาวที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ออกโดยมีอายุนับแต่วันที่ออก ตั้งแต่สิบสองเดือนขึ้นไป

“จำหน่าย” หมายความว่า การจำหน่ายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงวิธีการจำหน่ายโดยไม่ต้องส่งมอบใบตราสารในระบบไร้ใบตราสาร

“ศูนย์รับฝาก” หมายความว่า บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด หรือหน่วยงานอื่นใดที่ตลาดหลักทรัพย์จัดตั้งขึ้น หรือได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อประกอบการศูนย์กลางการให้บริการรับฝากและถอนหลักทรัพย์

“วันหยุดทำการ” หมายความว่า วันหยุดทำการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ข้อ ๒ กระทรวงการคลังมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำหมายตราสารหนี้ รวมทั้งการเป็นนายทะเบียน ตัวแทนจ่ายเงิน และจัดการอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการนี้

กระทรวงการคลังอาจมอบหมายให้บุคคลอื่นนอกจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคแรกแทนกระทรวงการคลังได้ โดยกระทรวงการคลังจะประกาศเป็นคราวๆ ไป

หมวด ๑ ตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาล

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๓ รูปแบบ

(๑) ตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาล ชนิดมีใบตราสาร (Script) มิให้ถือว่าฉบับใดสมบูรณ์ เว้นแต่เจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมายได้แต่งตั้งขึ้นโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ได้ลงลายมือชื่อในตั๋วเงินคลังหรือพันธบัตรรัฐบาลฉบับนั้นแล้ว

(๒) ตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาลชนิดไร้ใบตราสาร (Scriptless) ซึ่งออกในนามผู้ทรงกรรมสิทธิ์ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะออกเป็นบัญชีรายละเอียดตราสารหนี้ไว้แทน เว้นแต่ผู้ทรงกรรมสิทธิ์ร้องขอและธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควร จะออกตั๋วเงินคลังหรือพันธบัตรรัฐบาลในราคาที่ต้องการไว้ก็ได้

การกู้เงินโดยวิธีการออกตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาลตาม (๑) และ (๒) ให้ทำได้ตามจำนวนเงิน ระยะเวลา และเงื่อนไขอื่นใดที่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดเป็นคราว ๆ

ข้อ ๔ การคำนวณราคา

กระทรวงการคลังจะออกจำหน่ายตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาลโดยวิธีการประมูล อัตราผลตอบแทน ซึ่งใช้สูตรการคำนวณราคาตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยมาตรฐานเสนอซื้อขาย และคำนวณราคาสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์รัฐบาลในตลาดรอง

ข้อ ๕ การประมูล

กระทรวงการคลังจะประมูลตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding) โดยผู้ประสงค์ประมูลต้องยื่นใบประมูลซื้อและฝากตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาลตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด หรือส่งข้อมูลคำเสนอทำธุรกรรมประมูลด้วยระบบบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Financial Services) ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการให้บริการธุรกรรมประมูลตราสารหนี้ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) ภายในเวลา ๙.๓๐ น. โดยระบุราคารวมที่เสนอซื้อและต้องเสนอว่าจะซื้อในอัตราผลตอบแทนร้อยละเท่าใด ไม่เกิน ๓ อัตรา (ทศนิยมไม่เกิน ๔ ตำแหน่ง สำหรับตั๋วเงินคลัง และไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง สำหรับพันธบัตรรัฐบาล) และในการเสนอประมูลแต่ละอัตราต้องระบุราคาตราที่ขอซื้อไม่ต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท สำหรับตั๋วเงินคลัง และไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ล้านบาทสำหรับพันธบัตรรัฐบาล และไม่มีเศษของหลักล้าน โดยวงเงินรวมที่เสนอประมูลต้องไม่เกินวงเงินประมูลตามที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดเป็นคราว ๆ ไป

ข้อ ๖ การจัดสรร

กระทรวงการคลังจะจัดสรรตัวเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาลตามนัยข้อ ๕ ให้ผู้ประมูลที่เสนออัตราผลตอบแทนต่อร้อยละต่ำสุดก่อน แล้วจึงจัดสรรให้ผู้ประมูลที่เสนออัตราผลตอบแทนต่อร้อยละสูงขึ้นไปตามลำดับโดยไม่เกินวงเงินที่กำหนดในวันประมูลนั้น ๆ และจะแจ้งผลให้ทราบในวันประมูลนั้น

กระทรวงการคลังอาจไม่รับใบประมูลตัวเงินคลังหรือพันธบัตรรัฐบาล รวมถึงไม่รับการประมูลด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) และจะจัดสรรให้แก่ผู้ประมูลรายใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๗ การชำระราคา

ผู้ประมูลที่ได้รับจัดสรรตัวเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding) จะต้องชำระราคาภายในเวลา ๑๐.๐๐ น. ของวันทำการที่สองหลังจากวันที่ประมูล โดยยินยอมให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหักเงินจากบัญชีเงินฝากที่มีอยู่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือโอนเงินผ่านระบบบาทเนตตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริการบาทเนต เข้าบัญชีกระแสรายวัน “งานจัดการตราสารหนี้” ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

กรณีที่ผู้ประมูลตัวเงินคลัง หรือพันธบัตรรัฐบาลชำระราคาล่าช้า หรือไม่ชำระราคาตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรรภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ประมูลผิดนัดชำระหนี้ กระทรวงการคลังจะดำเนินการปรับ และหรือ ใช้สิทธิเลิกสัญญา หรือดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยวิธีการจำหน่าย ผู้มีสิทธิประมูล วิธีการประมูล การจัดสรร และการชำระราคาพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย โดยอนุโลม

ข้อ ๘. การรับฝาก

ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะนายทะเบียนหรือศูนย์รับฝากเป็นผู้รับฝากตราสารหนี้

นักลงทุนสามารถเลือกที่จะฝากตราสารหนี้ที่ลงทุนได้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะนายทะเบียนหรือที่ศูนย์รับฝาก

ในกรณีที่มีการฝากตราสารหนี้ที่ศูนย์รับฝาก ศูนย์รับฝากจะต้องแจ้งรายชื่อผู้ทรงกรรมสิทธิ์ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะนายทะเบียนล่วงหน้า ๑๕ วัน ก่อนวันครบกำหนดชำระดอกเบี้ย หรือวันครบกำหนดชำระคืนเงินของตราสารหนี้แต่ละรุ่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงการคลัง

ข้อ ๙ การชำระคืนเงิน

(๑) การชำระคืนเงินตัวเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาล ในกรณีที่มีใบตราสาร (Script) จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับคืนตราสารนั้นแล้ว ส่วนกรณีไร้ใบตราสาร (Scriptless) ให้ตัวแทนจ่ายเงินโอนเงินให้แก่ผู้ทรงกรรมสิทธิ์ที่มีชื่อในทางทะเบียน หรือตามรายชื่อผู้ทรงกรรมสิทธิ์ที่ศูนย์รับฝาก

(๒) การชำระคืนเงินตามนัยข้อ (๑) จะชำระในวันใดก่อนตัวเงินคลังหรือพันธบัตรรัฐบาล และหากวันครบกำหนดชำระคืนเงินตรงกับวันหยุดทำการให้เลื่อนไปชำระในวันเปิดทำการถัดไป

ข้อ ๑๐ หากผู้ทรงกรรมสิทธิ์ในตราสารหนี้ไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องในการชำระดอกเบี้ยภายใน ๕ ปี และ/หรือต้นเงินกู้ภายใน ๑๐ ปี นับจากวันครบกำหนด ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือกระทรวงการคลังแล้วแต่กรณี นำเงินดังกล่าวส่งเข้าคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

ส่วนที่ ๒ ตัวเงินคลัง

ข้อ ๑๑ ผู้ประมูล

กระทรวงการคลังจะออกจำหน่ายตัวเงินคลังโดยวิธีการประมูลให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งให้เป็น Primary Dealers ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒ ตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังออกจำหน่ายตามข้อ ๑๑ จะออกโดยมีดอกเบี้ยเป็นส่วนลด และชำระเงินคืนที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อครบกำหนดชำระ

ส่วนที่ ๓ พันธบัตรรัฐบาล

ข้อ ๑๓ ประเภทพันธบัตรรัฐบาล

- (๑) พันธบัตรเพื่อการลงทุน
- (๒) พันธบัตรออมทรัพย์

ข้อ ๑๔ พันธบัตรเพื่อการลงทุน

(๑) กระทรวงการคลังจะออกจำหน่ายพันธบัตรโดยวิธีการประมูลทั้งจำนวนหรือทยอยเป็นงวด ๆ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ กระทรวงการคลังอาจปรับเปลี่ยนตารางการประมูลพันธบัตรได้หากเห็นสมควร แต่วงเงินพันธบัตรที่ประมูลทุกงวดรวมกันต้องไม่เกินวงเงินที่กำหนด

(๒) ผู้ประมูล

(๒.๑) การประมูลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding) ผู้มีสิทธิประมูลประกอบด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งให้เป็น Primary Dealers ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด

(๒.๒) การประมูลแบบไม่แข่งขันราคา (Non Competitive Bidding) ผู้มีสิทธิประมูล ประกอบด้วย มูลนิธิ สหกรณ์ นิติบุคคลเพื่อการสาธารณกุศล การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์

วรรณคดี การศึกษา สาธารณประโยชน์อื่น ๆ โดยมีได้มุ่งหวังประโยชน์มาแบ่งปัน กองทุนที่เป็นนิติบุคคลที่ใช้ผลประโยชน์จากต้นเงิน และผู้มีสิทธิประมูลตาม (๒.๑) ที่ได้รับแจ้งความประสงค์เข้าร่วมประมูลแบบไม่แข่งขันราคา (Non Competitive Bidding) ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด

(๓) วิธีการประมูล

(๓.๑) ผู้ประสงค์ประมูลพันธบัตรรัฐบาลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding) ให้เป็นไปตามข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงนี้

(๓.๒) ผู้ประสงค์ประมูลพันธบัตรรัฐบาลแบบไม่แข่งขันราคา (Non Competitive Bidding) ต้องยื่นความจำนงผ่านสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งให้เป็น Primary Dealers สำหรับการทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรประเภท Outright ภายใน ๑๒.๐๐ น. ก่อนวันที่ประมูลแข่งขันราคา ๑ วันทำการ และสถาบันการเงินดังกล่าวต้องนำข้อมูลเสนอธนาคารแห่งประเทศไทยภายในเวลา ๑๔.๐๐ น. ของวันเดียวกัน โดยระบุราคาตราที่ขอซื้อไม่ต่ำกว่า ๔ ล้านบาท และไม่เกิน ๔๐ ล้านบาท โดยรวมกันทุกรายต้องไม่เกิน ๔๐ ล้านบาท และไม่มีเศษของหลักล้าน

(๔) การจัดสรรพันธบัตร

(๔.๑) การประมูลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding) ผู้ได้รับการจัดสรรพันธบัตร ให้เป็นไปตามข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงนี้

(๔.๒) การประมูลแบบไม่แข่งขันราคา (Non Competitive Bidding) กระทรวงการคลังจะจัดสรรพันธบัตรไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของวงเงินประมูลแต่ละรุ่น โดยผู้ได้รับการจัดสรรจะชำระราคาในอัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ยของผู้ประมูลได้ในการประมูลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding) โดยกรณีที่มีผู้เสนอประมูลแบบไม่แข่งขันราคา (Non Competitive Bidding) เกินร้อยละ ๒๐ ของวงเงินประมูล จะดำเนินการจัดสรรตามสัดส่วน ในวงเงินไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยหากมีเศษของแสนบาท ให้ปัดลงและนำไปรวมกับการประมูลแบบไม่แข่งขันราคา ส่วนกรณีจัดสรรไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของวงเงินประมูล จะนำวงเงินส่วนที่ไม่ได้รับการจัดสรรไปรวมกับการประมูลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding)

(๕) การชำระราคา

(๕.๑) การประมูลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding) การชำระราคา ให้เป็นไปตามข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวงนี้

(๕.๒) การประมูลแบบไม่แข่งขันราคา (Non Competitive Bidding) ผู้ได้รับการจัดสรรต้องชำระราคาให้กับ Primary Dealers ภายในวันทำการที่หนึ่งถัดจากวันประมูลแบบแข่งขันราคา โดย Primary Dealers ต้องรับผิดชอบชำระราคาค่าพันธบัตรที่ประมูลแบบไม่แข่งขันราคาภายในเวลา ๑๐.๐๐ น. ของวันทำการที่สองถัดจากวันที่ประมูล โดยโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ตตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริการบาทเน็ต เข้าบัญชีกระแสรายวัน “งานจัดการตราสารหนี้” ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือยินยอมให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหักเงินจากบัญชีเงินฝากที่มีอยู่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๖) การชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ย

(๖.๑) การชำระคืนต้นเงินของพันธบัตรเพื่อการลงทุน ให้นำเอาข้อ ๙ แห่งกฎกระทรวงนี้มาใช้บังคับ

(๖.๒) กระทรวงการคลังจะชำระดอกเบี้ยให้แก่ผู้ทรงกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรรัฐบาลที่ได้จดทะเบียนไว้หรือที่มีนามในพันธบัตรรัฐบาลที่ได้จดทะเบียนไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือศูนย์รับฝาก หรือตามคำร้องขอของผู้มีนามในพันธบัตรรัฐบาลฉบับนั้น โดยแบ่งชำระทุกปี ปีละสองงวดตลอดระยะเวลาอายุพันธบัตรรัฐบาล สำหรับดอกเบี้ยงวดสุดท้ายจะชำระพร้อมกับต้นเงินของพันธบัตรรัฐบาลในวันที่ไถ่ถอน หากวันครบกำหนดชำระดอกเบี้ยตรงกับวันหยุดทำการให้เลื่อนไปชำระในวันเปิดทำการถัดไป แต่การชำระดอกเบี้ยงวดแรกให้คำนวณตั้งแต่วันที่จำหน่ายพันธบัตรรัฐบาลจนถึงวันก่อนชำระดอกเบี้ยงวดแรกหนึ่งวัน และให้ถือว่าหนึ่งปีมีสามร้อยหกสิบห้าวัน ทั้งนี้ การคำนวณดอกเบี้ยหากมีเศษของหนึ่งสตางค์ให้ปัดทิ้ง เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๕ พันธบัตรออมทรัพย์

(๑) พันธบัตรนี้เป็นพันธบัตรชนิดที่ออกให้ในนามผู้ทรงกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรและจดทะเบียนราคาตรา ทั้งนี้ ผู้ที่มีสิทธิซื้อพันธบัตรออมทรัพย์จะเป็นไปตามที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด

(๒) การชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ย

(๒.๑) การชำระคืนต้นเงินของพันธบัตรออมทรัพย์ให้นำเอาข้อ ๙ แห่งกฎกระทรวงนี้มาใช้บังคับ

(๒.๒) การชำระดอกเบี้ย กระทรวงการคลังจะชำระให้แก่ผู้ทรงกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรที่ได้จดทะเบียนไว้หรือที่มีนามในพันธบัตรที่ได้จดทะเบียนไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือศูนย์รับฝากตามคำร้องขอของผู้มีนามในพันธบัตรฉบับนั้น โดยแบ่งชำระทุกปี ปีละสองงวดเป็นจำนวนเงินเท่า ๆ กันตลอดระยะเวลาอายุพันธบัตร สำหรับดอกเบี้ยงวดสุดท้ายจะชำระพร้อมกับต้นเงินของพันธบัตรในวันที่ไถ่ถอน หากวันครบกำหนดชำระดอกเบี้ยตรงกับวันหยุดทำการให้เลื่อนไปชำระในวันเปิดทำการถัดไป แต่การชำระดอกเบี้ยงวดแรกให้คำนวณตั้งแต่วันที่จำหน่ายพันธบัตรจนถึงวันก่อนชำระดอกเบี้ยงวดแรกหนึ่งวัน และให้ถือว่าหนึ่งปีมีสามร้อยหกสิบห้าวัน ทั้งนี้ การคำนวณดอกเบี้ยหากมีเศษของหนึ่งสตางค์ให้ปัดทิ้ง เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

การจ่ายดอกเบี้ยของพันธบัตรในแต่ละงวด จะจ่ายให้แก่ผู้มีชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์พันธบัตรในทะเบียน ณ เวลาที่เริ่มต้นทำงานในวันแรกแห่งระยะเวลา ๓๐ วัน ก่อนถึงกำหนดชำระดอกเบี้ย เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

หมวด ๒ ตั๋วสัญญาใช้เงิน

ข้อ ๑๖ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตั๋วสัญญาใช้เงิน มาใช้บังคับกับหลักเกณฑ์ตั๋วสัญญาใช้เงินของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๗ กระทรวงการคลังจะกู้เงินโดยวิธีการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน ให้แก่สถาบัน หรือนักลงทุน ตามวงเงินและระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศ ว่าด้วยการกู้เงิน หรือหนังสือชี้ชวน

ข้อ ๑๘ การชำระคืนต้นเงินกู้ตั๋วสัญญาใช้เงินจะกระทำต่อเมื่อได้เวนคืนตัวนั้นแล้ว เมื่อกระทรวงการคลังเห็นสมควรอาจชำระคืนต้นเงินกู้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินทั้งหมด หรือบางส่วนก่อนครบกำหนดก็ได้ ทั้งนี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวันทำการ

ข้อ ๑๙ ภายในระยะเวลาตามตั๋วสัญญาใช้เงิน หากวันครบกำหนดตรงกับวันหยุดทำการ ให้เลื่อนไปชำระในวันเปิดทำการถัดไป ทั้งนี้ การนับระยะเวลาเพื่อคำนวณดอกเบี้ยที่ต้องใช้เงินให้ถือว่าหนึ่งปีมีสามร้อยหกสิบห้าวัน เศษของหนึ่งสัปดาห์ให้ปัดทิ้ง

หมวด ๓ การโอน การใช้เป็นหลักประกัน และการจำนำตราสารหนี้

ข้อ ๒๐ การโอนกรรมสิทธิ์ การใช้เป็นหลักประกัน การจำนำ และการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องมีวิธีปฏิบัติดังนี้

(๑) ตัวเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล และตราสารหนี้ ที่กระทรวงการคลังได้ออกหรือจัดจำหน่ายตามกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ ทั้งที่มีใบตราสารและไม่มีใบตราสาร ให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ ตลอดจนวิธีปฏิบัติที่ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือศูนย์รับฝากกำหนดโดยความเห็นชอบของธนาคารแห่งประเทศไทย

(๒) การกู้เงินของกระทรวงการคลังโดยวิธีการออกตั๋วสัญญาใช้เงินออกตามความในกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ ให้เป็นไปตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๔
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๑ ให้นำบทบัญญัติตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตาม
กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับกับตราสารนี้ของกระทรวงการคลังที่ได้ออกหรือจัดจำหน่ายตามกฎหมาย
อื่นใดที่ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินโดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ เดือน..... พ.ศ.

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วยธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์
ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ
พ.ศ.

หลักการ

เพื่อกำหนดประเภทของธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้
กระทรวงการคลังมีอำนาจปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ โดยดำเนินการกู้เงินรายใหม่เพื่อชำระหนี้เดิม แปลงหนี้
ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ขยายระยะเวลาชำระหนี้ ต่ออายุ ซ้ำคืน หรือไถ่ถอนตราสารหนี้ของรัฐบาล
หรือทำธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
จึงเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ร่าง)
กฎกระทรวง
ว่าด้วยธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การทำธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ หมายถึง การทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับอนุพันธ์หรือเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ เพื่อบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ข้อ ๒ ธุรกรรมที่เกี่ยวกับอนุพันธ์ทางการเงิน หรือเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ การทำสัญญาฟอเวิร์ด (Forward Contract) สัญญาฟิวเจอร์ (Future Contract) สัญญาอัตราล่วงหน้า (Forward Rate Agreement) สัญญาอัตราดอกเบี้ยแคป (Interest Rate Caps) สัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์ (Interest Rate Floors) สัญญาอัตราดอกเบี้ยคอลลาร์ (Interest Rate Collars) ตราสารสิทธิที่จะซื้อหรือขายเงินตรา (Currency Options) รวมถึงเครื่องมือทางการเงินที่มีใช้กันโดยทั่วไป

ให้ไว้ ณ วันที่

พ.ศ.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ธุรกรรมที่เกี่ยวกับอนุพันธ์ทางการเงิน

1. Forward Contract (สัญญาฟอร์เวิร์ด)

สัญญาซื้อขายเงินตราที่มีการกำหนดวงเงินมาตรฐานของเงินตราสกุลใดสกุลหนึ่ง ที่จะทำการส่งมอบกันในวันครบกำหนดการส่งมอบ (Settlement Date) ซึ่งมีการระบุไว้ล่วงหน้า โดยทำการซื้อขายผ่านตัวกลางค้าเงิน (Dealer) โดยวงเงิน (Volume) และราคาสามารถทำการเจรจาต่อรองกันได้

2. Future Contract (สัญญาฟิวเจอร์)

สัญญาซื้อขายอัตราดอกเบี้ยหรือเงินตรา ซึ่งจะส่งมอบกันในวันครบกำหนดการส่งมอบ (Settlement Date) ที่มีการระบุไว้ล่วงหน้า โดยทำการซื้อขายกันในตลาด (Exchange) ที่มีการจัดตั้งขึ้น โดยธุรกรรมการซื้อขายจะต้องทำผ่านนายหน้า (Broker) โดยวงเงินต่อหนึ่งสัญญา (Contract Size) จะถูกกำหนดไว้เป็นมาตรฐาน

3. Forward Rate Agreement (สัญญาอัตราล่วงหน้า)

สัญญาระหว่างคู่สัญญาที่ทำการกำหนดอัตราดอกเบี้ยร่วมกัน สำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งไว้ล่วงหน้า จากยอดเงินต้นจำนวนหนึ่ง โดยฝ่ายหนึ่งสัญญาจะจ่ายเงินให้อีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าอัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจริงต่างไปจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่กำหนดไว้

4. Interest Rate Caps (สัญญาอัตราดอกเบี้ยแคป)

สัญญาที่กำหนดเพดานสูงสุด (Ceiling Rate) ของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้น ที่ผู้ซื้อสัญญาอัตราดอกเบี้ยแคป จะต้องจ่าย ดังนั้น ถ้าอัตราดอกเบี้ยตลาดที่เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง เพิ่มสูงขึ้นกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกันไว้ (Strike Rate) ผู้ซื้ออัตราดอกเบี้ยแคปจะได้รับเงินสดเป็นการชดเชย ซึ่งสามารถคำนวณได้จากการหาส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยคูณกับจำนวนเงินต้นที่ระบุในสัญญา (Notional Principle) ทั้งนี้ ผู้ซื้อสัญญาอัตราดอกเบี้ยแคปจะต้องจ่ายพรีเมียม (Premium) ให้กับผู้ขายทันทีที่มีการตกลงทำสัญญากัน

5. Interest Rate Floors (สัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์)

สัญญาที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยต่ำสุด (Floor Rate) ที่ผู้ซื้อสัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์จะได้รับ ดังนั้น ถ้าอัตราดอกเบี้ยตลาดที่เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกันไว้ (Strike Rate) ผู้ซื้ออัตราดอกเบี้ยฟลอร์จะได้รับเงินสดชดเชยจากผู้ขายสัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์ ซึ่งสามารถคำนวณได้จากการหาส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย คูณกับจำนวนเงินต้นที่ระบุในสัญญา (Notional Principle) ทั้งนี้ ผู้ซื้อสัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์จะต้องจ่ายพรีเมียม (Premium) ให้กับผู้ขายทันทีที่มีการตกลงทำสัญญากัน

6. Interest Rate Collars (สัญญาอัตราดอกเบี้ยคอลลาร์)

เป็นการนำสัญญาอัตราดอกเบี้ยแคปและสัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์มาผสมกัน โดยจะมีการซื้อสัญญาอัตราดอกเบี้ยแคปและขายสัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์ หรือขายสัญญาอัตราดอกเบี้ยแคปและซื้อสัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์ในเวลาเดียวกัน ผู้ใช้กลยุทธ์สัญญาอัตราดอกเบี้ยคอลลาร์จะได้รับค่าธรรมเนียม (Premium) จากการขายสัญญาอัตราดอกเบี้ยแคปหรือฟลอร์ และจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมสำหรับการซื้อสัญญาอัตราดอกเบี้ยฟลอร์หรือแคป

7. Currency Options (ตราสารสิทธิที่จะซื้อหรือขายเงินตรา)

เป็นการให้สิทธิในการซื้อ (Call) หรือสิทธิในการขาย (Put) เงินตราสกุลหนึ่ง ณ ราคาที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Strike Price) ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้